

Ruimte

“Je moet de moed niet opgeven”, zegt mijn vriendin tegen me als we naar huis fietsen na een lange en verloren damesdubbel en na vele rondjes witte wijn met slechts één rondje tortillachips met gesmolten kaas, zure room en guacamole als avondmaaltijd. Ik was de enige die nog rookte, beschaamd, half afgedraaid van de rest zodat niemand last had van mijn rook. Ik had meer moeten eten en minder moeten drinken. “Heb je Rotterdam66 gezien op de website? Voor mij te oud maar misschien voor jou interessant, hij is in ieder geval gepromoveerd en schrijft.” Thuis kijk ik direct. Hij is zelfs al 67, en niet speciaal aantrekkelijk: bril, grijs, lobbige gezicht, onderkin, wel slank, lang. Maar wat hij schrijft over zichzelf resoneert. Het lijkt of ik het zelf ben. Door de drank laat ik er geen nacht overheen gaan en schrijf onbevangen:

“Wat leuk, een collega-schrijver! En er is meer overlap: ook ik ben gepromoveerd (wat is je vakgebied?), ook ik tennis (net terug van een lange damesdubbel-net gewonnen), ook ik heb ruimte nodig, ook ik ben boogschutter (niet dat ik veel met horoscopen heb, maar boogschutters zouden opportunisten zijn), ook ik heb ruimte nodig (parallel lives), ook ik ga graag uit eten (een diner in een sterrenrestaurant is de meest kosteneffectieve behandeling van mijn depressies), ook ik drink met mate (behalve vanavond, iets teveel wijntjes op het terras van de tenniskantine merk ik nu ik schrijf), ook ik ben twee maal getrouwd geweest, ook ik verblijf veel in het buitenland voor mijn werk (maar niet voor vakantie, want ik heb last van vliedschaamte en vliedschuld), ook ik schrijf een autobiografisch geïnspireerde roman (waar gaat die van jou over, die van mij over life itself), ook ik ben erg bezig met de kunsten (ik zou kunstgeschiedenis willen studeren als ik gepensioneerd ben zoals jij nu, of naar de kunstacademie gaan), ook ik zoek naar die partner die niet gelijk hoeft te zijn maar wel gelijkwaardig (wat niet makkelijk blijkt in mijn geval ;-)), en had ik al verteld dat ook ik veel ruimte nodig heb? Er is wel een leeftijds- en daardoor ook faseverschil, een vriendin van me attendeerde me op je, vandaar dat ik je profiel bezocht, anders had ik je niet gevonden want je zat met 65+ niet in mijn zoektermen ;-). Maar dat je nog actief met je werk bezig bent vind ik fijn.”

Met een bonkend hoofd word ik 's morgens wakker. Als ik de dating site open is er een bericht van Rotterdam66.

“Beste Hannah, we hebben inderdaad veel overlap, leuk dat dat zo kan zijn! Wij boogschutters reizen veel, ik voor advieswerk voor de Verenigde Naties, deed mijn PhD ooit in Yale, mijn vakgebied is International Law. Mijn roman gaat over een bepaalde periode van mijn leven, ik heb hem geschreven aan mijn broer, met wie ik een heel goede relatie heb. Weet je dat je drie keer schrijft dat je veel ruimte nodig hebt, en ook in je profiel, dus dat is vier keer, dat moet wel heel veel ruimte zijn! Aan mijn leeftijd kan ik niets doen, maar ik zit niet achter de geraniums, heb een ruim huis, grote tuin, vol leven, veel energie, misschien kan ik je uitnodigen voor een potje tennis ;-).”

Oh wat een blunder, drie keer ruimte nodig, niet meer schrijven als ik te veel gedronken heb! Maar het schrikt hem niet af blijkbaar.

“Wat erg dat ik drie keer schrijf dat ik ruimte nodig heb, dan moet het wel heel erg zijn ;-). Een toelichting: ik reis veel voor mijn werk, en heb gemerkt dat dat voor een partner soms niet gemakkelijk is, en hoewel ik samen reizen heel fijn kan vinden, werkt dat doorgaans niet als ik aan het werk ben, en daarnaast daar ook nog allerlei sociale verplichtingen heb.”

Mijn toon is veel te diplomatiek naar Rotterdam⁶⁶, laat ik eens eerlijk proberen te zijn.

“Maar op een dieper niveau geldt het ook, dat ik me benauwd kan voelen in een relatie omdat ik me geclaimd voel, omdat ik me aan ga passen aan wat ik denk dat de ander wil, en dan me daar weer van wil bevrijden. Zo had ik een vriend die niet dronk (hij was een ex-verslaafde) en ik paste me aan door ook niet te drinken in zijn gezelschap, ook als we met mijn wel drinkende vrienden waren die mij niet meer herkenden, hij was sterk religieus en ik vergezelde hem naar de kerk terwijl ik een overtuigd atheïst ben, hij was zeer netjes dus poetste ik als een razende mijn huis als hij kwam, terwijl ik eigenlijk slordig ben en geen tijd maak voor schoonmaken, hij was zwaar dyslectisch en las niet, dus onderdrukte ik mijn boekenhonger als we samen waren, terwijl voor mij het toppunt van intimiteit is om samen op de bank of in bed ieder je boek te lezen, hij sliep niet als ik in het buitenland was, dus beperkte ik mijn reizen en apte hele avonden met hem als ik toch weg moest. Je voelt het al aankomen: ik begon het samenzijn te bekorten, het contact te vermijden, bleef in de kroeg hangen, miste zogenaamd mijn trein, sloot mij op in mijn boeken. Dat bedoel ik met ruimte nodig hebben.”

Dit is wel erg persoonlijk, maar als het hem afschrikt dan past hij niet bij me. Dat hij, mijn vriend van toen, als reactie op mijn buitenland bezoeken vreemdging laat ik achterwege, men kan ook te open zijn.

“Ik vond het eigenlijk wel grappig dat je vier keer over ruimte sprak, ik zat je een beetje te plagen hoor ;-). Om te kijken hoe je reageert. Maar je antwoord is perfect. Ik herken ook de worsteling van jezelf blijven en je aanpassen in een relatie. Ik nam mijn toenmalige vrouw een enkele keer mee op reis maar dat was lastig, je moet je aandacht verdelen, voelt je op twee fronten verantwoordelijk. Soms kan het, en dan is het leuk, maar doorgaans is het eerder ongemakkelijk... Maar ik reis ook graag voor mijn plezier, en dan is het toch leuker om dat niet alleen te doen. Wat wil je, nog verder chatten, of bellen, of elkaar ontmoeten? Ik zou je graag zien, en verder willen onderzoeken of er werkelijk aanknopingspunten zijn. Rotterdam of Amsterdam? Ik vind 't prima om naar Amsterdam te komen.”

“Toevallig moet ik volgende week vrijdag in Rotterdam zijn, om 12 uur. Ik zou ervoor of erna kunnen afspreken voor koffie. Aanstaaende zondag heb ik ook nog ruimte, maar dan kom ik uit het buitenland dus fijn als jij naar Amsterdam kunt komen voor een kop koffie, want dan ben ik reismoe.”

Korte afspraken, ook met iemand die verder weg woont, als het niks is kan ik zo weg, als het wel wat is maken we een nieuwe afspraak, en niet drinken, want dat vertroebelt mijn blik, dat is mijn nieuwe strategie.

“Aanstaaende zondag lukt me niet want 's morgens tennis ik en einde middag heb ik een diner bij mijn broer vanwege zijn 65ste verjaardag, maar volgende vrijdag koffie in Rotterdam prima.”

Even later chat hij:

“Dom, dom, ik ben er helemaal niet volgende vrijdag, dan ben ik in Amerika. Deze zondagmorgen zou ik na mijn tenniswedstrijd kunnen komen, rond het middaguur zou lukken. Wat vind je van het Eye terras?”

Wat heerlijk, zo’n drukke man. Hij laat er geen gras over groeien, neemt initiatief, maar geeft wel de ruimte, en past zich aan. Verstrooid, maakt fouten, leuk, leuk, leuk.

“Weet je zeker dat het ok voor je is, aanstaande zondag, vanwege dat diner bij je broer, ik vind ‘t prima om af te spreken als je terug bent uit Amerika, geen haast. Maar 12 uur Eye terras is voor mij perfect.”

“Nee, dit gaat lukken! Ik ben benieuwd naar je! Tot dan!”

Zondagmorgen chat hij:

“Als jij er het eerste bent, zoek dan een plek met een zonnescherm, het wordt een hete dag. Als ik eerder ben, doe ik hetzelfde. Ik zie ernaar uit!”

Hij wil een plek in de schaduw, ik in de zon, dat is alvast een verschil.

Als ik om kwart voor 12 op het pontje naar Noord sta appt hij: “Ik ben er!” Ben ik te laat? Ik kijk naar de tijd: nee, hij is te vroeg. Terwijl ik aan kom lopen zie ik hem zitten in de schaduw, in het donker, tegen het glas aan gedrukt. Ook hij vindt de plek niet zo geschikt. Ik wijs naar een tafel in de zon, aan het water, met uitzicht op het ruime IJ, waar hij met zijn rug naar de zon kan zitten. De wind is zo sterk dat de zonneparasols niet op kunnen. Ik neem plaats tegenover hem en zet mijn zonnebril op. Mijn haar waait in mijn gezicht. Af en toe een harde knal van een stoel die omwaait, en de dichte parasols staan gevaarlijk te bewegen op hun betonnen sokkels. Ik bestel een koffie verkeerd, hij heeft al een zwarte koffie.

Enthousiast begint hij:

“Ik heb mijn zus afgezegd, dus ik heb alle ruimte vandaag”, en hij spreidt zijn lange armen. Van de gretigheid in zijn ogen knap ik meteen af. Oh help, ik wil alleen maar een cappuccino drinken, of twee misschien. Ik wil niet samen lunchen, ik wil niet mijn hele middag met deze man doorbrengen, we hadden dit niet zo afgesproken. En nu heeft hij een belangrijk moment met zijn broer laten schieten terwijl ik alleen maar weg wil! Het zo bekende maar toch weer zo onverwachte benauwde gevoel slaat meteen toe, grijpt me bij de keel. Ik had toch gezegd dat ik ruimte nodig had, tot vier keer toe! Ik concentreer me op de weidsheid van het IJ, de woeste golven, het bootverkeer, de gebouwen in aanbouw, de dynamiek van deze plek. De zon op mijn huid. Ik neem me voor om onder geen beding met hem te gaan lunchen. Koffie was de afspraak. Ik ben baas over mijn eigen tijd. Dan ontspan ik.

We vragen naar elkaars werk, functies, rollen. Hij vertelt dat hij een goede spreker is, maar hoe hij maar niet kan wennen aan die meters van de stoel op de eerste rij naar de kathedraal. Ik herken die presentatieangst. Dat ik dan onmiddellijk iets moet doen om contact met het publiek te krijgen, me expliciet tot hen richten, een woordspeling, een persoonlijke ervaring... Ik moet contact voelen, anders ben ik verloren, en zie ik mezelf van buitenaf, door hun ogen, vervreemd van wie ik ben. Was dat misschien wat net gebeurde, toen hij zei dat hij zijn broer had afgezegd, dat ik me vervreemd van mezelf voelde, prooi van zijn verlangens, hij als een reusachtige Godzilla of KingKong en ik het bungelende slachtoffer. Terwijl ik geniet van onze uitwisseling over werk, ik ben op bekend terrein, probeert hij het gesprek over een andere boeg te gooien:

“Maar werk is niet alles in het leven.”

“Nou, op een bepaalde manier wel. Een interviewer vroeg mij eens: Waar kun je jou ‘s nachts voor wakker maken? Mijn antwoord was: data! Het spannendste wat er is!”

Ik weet het gesprek verder te richten op onderzoek. Dan vraagt hij of ik nog iets anders wil drinken. Gelukkig vraagt hij niet naar lunch.

“Voor wijn is het voor mij te vroeg” zeg ik, en zoek op de kaart naar een smoothie, hebben ze niet. Ik vraag hem wat hij gaat drinken. Witte wijn. Dan besluit ik mee te doen, uit dankbaarheid dat hij niet vraagt om te lunchen, en omdat mijn vriendinnen zeggen dat ik me meer open moet stellen. Niet zo afgepast. We proosten. De wijn smaakt me niet, ik heb direct spijt. Waarom lukt het me niet te voelen wat ik wil in het contact met potentiële geliefden, hoe ver weg die mogelijkheid ook is? Kort spreken we nog over onze kinderen en exen, terwijl ik mijn wijn haastig achteroversla. Dan rond ik af, zeg om tijd te winnen dat ik het even laat bezinken, en sta erop de rekening te betalen, mijn manier om me niet verplicht te voelen. Wandelend naar het pontje praten we ontspannen door, zijn lengte en loop bevallen me, en bij het afscheid geef ik hem drie zoenen. Terwijl ik naar huis fiets bedenk ik dat ik maar moet stoppen met internet daten.

©Hannah Huis (pseudoniem)

Februari, 2023